

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Наукового ліцею № 208
Дніпровського району м. Києва

_____ Михайло ЧЕМЕРИС
« 27 » _____ серпня _____ 2026 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
НАУКОВОГО ЛІЦЕЮ № 208
ДНІПРОВСЬКОГО РАЙОНУ м. КИЄВА
НА 2025-2026 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

5 - 8 класи НУШ

9 класи

10 класи

11 класи

Схвалено
на засіданні педагогічної
ради (протокол № 1
від 27 серпня 2026 р.)

Пояснювальна записка

Науковий ліцей № 208 Дніпровського району м. Києва є навчальним закладом II - III ступенів наукового спрямування фізико-математичного профілю навчання. У 2026-2027 навчальному році в навчальному закладі комплектуються 23 класи, прогнозована кількість учнів - 690. Мова навчання – українська. Заклад працює в режимі 5-денного робочого тижня.

З урахуванням поетапного переходу закладів освіти на здійснення діяльності за новим Державним стандартом у 2026-2027 навчальному році освітня програма Наукового ліцею № 208 Дніпровського району м. Києва розроблена на основі та з метою виконання:

✓ Конституції України

Законів України:

✓ «Про освіту»

✓ «Про повну загальну середню освіту»

✓ «Про внесення змін до деяких законів України у сфері освіти»

✓ «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності»

✓ «Про наукову і науково-технічну діяльність»

✓ «Про внесення змін до деяких законів України щодо державних гарантій в умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації або надзвичайного стану»

✓ «Про забезпечення функціонування української мови як державної»

✓ «Про затвердження Указу Президента України "Про продовження строку дії воєнного стану в Україні"

Указів Президента України:

✓ «Про заходи щодо розвитку системи виявлення та підтримки обдарованих та талановитих дітей та молоді» від 30.09.2010 № 927/2010

✓ «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у Новій українській школі» від 25.05.2020 року №195/2020

✓ «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок агресії Російської Федерації проти України» від 16.03.2022 №143

Постанов Кабінету Міністрів України:

✓ «Про затвердження Положення про науковий ліцей» від 22.05.2019 р. № 438 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 664 від 30.06.2021)

Розпоряджень Кабінету Міністрів України

✓ «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» від 13.12.2017 № 903-р

✓ «Про схвалення Концепції безпеки закладів освіти» від 07.04.2023 № 301-р

✓ «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року» від 14 грудня 2016 № 988;

Наказів Міністерства освіти і науки України:

✓ «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» від 20.04.2018 р. № 406

✓ «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня» від 20.04.2018 р. № 408

- ✓ «Про внесення змін до типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеню» від 20.06.2025 р. № 890
- ✓ «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України» від 03.06.2025 № 808 (зі змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки від 23.06.2025 № 899)
- ✓ «Про затвердження Порядку та умов здобуття загальної середньої освіти в комунальних закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» від 07.08.2024 р. № 1112.
- ✓ «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» від 13.04.2011 №329
- ✓ «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» від 02.08.2024 р. №1093
- ✓ «Про затвердження Порядку переведення учнів закладу загальної середньої освіти на наступний рік навчання» від 14.07.2015 № 762 (зі змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки № 1213 від 05.09.2025)
- ✓ «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти» від 16.04.2018 № 367 (зі змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1071 від 29.07.2025)
- ✓ «Про затвердження Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти» від 12.01.2016 № 8 (з змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1213 від 05.09.2025)
- ✓ «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації» 07.12.2018 № 1369 (з змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 689 від 16.05.2024)
- ✓ «Про затвердження Положення про малу академію наук учнівської молоді» від 09.02.2006 № 90
- ✓ «Про затвердження Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування» від 16.10.2019 № 1303;
- ✓ «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні» від 15.05.2023 № 563
- ✓ Положення про атестацію педагогічних працівників (в редакції наказу Міністерства освіти і науки від 13.03.2026 № 445);
- ✓ Розпорядження Державної служби України з надзвичайних ситуацій № 03-1870/162-2 від 14.06.2022 «Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти»;
- ✓ Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 № 2205 (в редакції наказу Міністерства охорони здоров'я від 29.10.2025 № 1638).
- ✓ Листа Міністерства освіти і науки України № 1/16209-26 від 28.07.26 року «Про організований початок 2026/2027 навчального року в закладах загальної середньої освіти».

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України» від 23.06.2025 р.

№ 899). При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків: 5-11-х – 45 хвилин. Години фізичної культури в 5-11-х класах не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження, що передбачено Базовим навчальним планом Державного стандарту.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Відповідно до статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» **освітня програма містить:**

1. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою;
2. Загальний обсяг навчального навантаження, а також розподіл навчального навантаження між освітніми галузями за роками навчання;
3. Навчальний план, що передбачає перерозподіл годин між обов'язковими для вивчення навчальними предметами певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими предметами;
4. Перелік навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що містить опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів);
5. Опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання;
6. Інші складові, що враховують специфіку та особливості освітньої діяльності.

Структура навчального року

У 2026-2027 навчальному році в 5-11 класах передбачено п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними – субота та неділя. Очні навчальні заняття проводяться в одну зміну з 9⁰⁰ до 15³⁵ і регламентуються розкладом уроків, затвердженим директором ліцею.

Початок занять – о 9.00 год.

Щоденно о 9:00 продовжуватиме проводитись загальнонаціональна хвилина мовчання за співвітчизниками, загиблими внаслідок збройної агресії російської федерації проти України (стаття 2 Указу Президента України № 143 від 16 березня 2022 року «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України», лист Міністерства освіти і Науки України від 16.03.2022 №1/3472-22).

Тривалість уроків відповідно до статті 10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» у 5-11-х класах – 45 хвилин.

Тривалість перерв між уроками (відповідно до розділу V пункту 3 Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОЗ №2205 від 25.09.2020) встановлюється з урахуванням потреби в організації активного відпочинку і харчування учнів: малих перерв тривалістю 10 хвилин, великих – тривалістю 20 хвилин (після другого і третього уроків).

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

I семестр – 1 вересня - 24 грудня 2026 року,

II семестр – 12 січня - 30 травня 2027 року.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні – 26.10.2026 - 01.11.2026

зимові – 25.12.2026 - 10.01.2027

весняні – 22.03.2027 - 28.03.2027

Навчальні екскурсії для учнів 5-8, 10 класів у 2026-2027 навчальному році організовуються відповідно до інструктивно-методичного листа Міністерства освіти і науки України від 06.02.2008 №1/9-61 «Методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів» та згідно рішення педради від 27.08.2026 (протокол №1) проводяться упродовж навчального року.

Гранична наповнюваність класів та тривалість уроків встановлюються відповідно до Закону України «Про повну загальну середню освіту».

В ліцеї вивчається іноземна мова – англійська, обов'язкова для всіх учнів.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 03.06.2025 № 808 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України» (зі змінами) – класи діляться на групи під час вивчення іноземної мови та фізичної культури за умови більше 27 учнів у класі, під час проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів за умови не менше 8 учнів у групі. Класи не діляться на групи при вивченні української мови у зв'язку з відсутністю необхідної кількості кабінетних приміщень.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» в редакції Постанови КМ від 26.02.2020 № 143, години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

У 2025-2026 навчальному році у закладі освіти попередньо сформовано 23 класи:

Класи	Кількість класів	Кількість учнів	В тому числі:	
			Очна форма навчання	Сімейна форма навчання
5	3	90	124	-
6	4	123	121	-
7	4	120	90	-
8	3	93	90	-
9	3	96	91	-
Усього	17	522	516	-
10	3	82	79	-
11	3	79	75	-
Усього	6	161	154	-
Разом	23	683	670	-

Типові освітні програми, за якими розроблено освітню програму ліцею

Класи	Варіант Типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України
5А, 5Б, 5В 6А, 6Б, 6В, 6Г 7А, 7Б, 7В, 7Г 8А, 8Б, 8В 9А, 9Б, 9В	Таблиця додатку № 3 Типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН України від 19.02.21 № 235 в редакції наказу МОН України від 09.08.2024 № 1120)
10А, 10Б, 10В 11А, 11Б, 11В	Таблиці № 2 Типових освітніх програм закладів загальної середньої освіти III ступеня (наказ МОН України від 20.04.2018 № 408 в редакції наказу МОН України від 20.06.2025 № 890)

Освітню програму схвалено педагогічною радою ліцею (протокол № 1 від **28.08.2025** р.) та затверджено керівником закладу та оприлюднено на офіційному веб-сайті закладу.

Освітня програма Наукового ліцею № 208 Дніпровського району м. Києва є наскрізною, охоплює освіту II (базова середня освіта) та III (профільна середня освіта) ступенів навчання. Програма кожного рівня навчання у спрощеному вигляді являє собою сукупність предметних основних і додаткових освітніх програм, а також опис технологій їхньої реалізації. Таким чином, вона визначає єдність взаємопов'язаних основних і додаткових освітніх програм і відповідних їм освітніх технологій, що визначають зміст освіти, спрямованих на досягнення прогнозованого результату діяльності закладу освіти.

Мета діяльності Наукового ліцею № 208

Дніпровського району м. Києва та засоби її реалізації:

- різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості - громадянина України, здатного до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, який має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готовий до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності;
- пошук, навчання та розвиток обдарованої учнівської молоді, сприяння професійній самореалізації, популяризація наукової діяльності та формуванню наукового світогляду.

Цілі за задачі освітнього процесу ліцею

Організація освітнього процесу ґрунтується на особистісно орієнтованому, компетентнісному, діяльнісному підходах і здійснюється шляхом застосування технологій, форм і методів, орієнтованих на організацію дослідницької діяльності здобувачів освіти.

Цілі освітнього процесу:

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток соціально зрілої, творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;

- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
- генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;
- створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство;
- створення освітніх умов для формування наукових та дослідницьких компетентностей, розвитку здібностей та обдарувань, творчого та критичного мислення ліцеїстів, розширення їх наукового світогляду;
- проведення масових заходів дослідницько-експериментального, національно-патріотичного, громадсько-виховного, культурно-просвітницького спрямування тощо;
- створення для обдарованих дітей та молоді розвивального освітнього середовища, у тому числі організація змістовного дозвілля відповідно до їх здібностей, обдарувань;
- формування у здобувачів освіти наукового світогляду та навичок академічної доброчесності;
- удосконалення професійних компетентностей педагогічних кадрів;
- пошук, апробація та впровадження в освітню систему сучасних інноваційних форм і методів роботи зі здобувачами освіти, розвиток STEAM-освіти;
- створення умов для розвитку активної громадянської позиції, виховання та утвердження патріотичних цінностей, переконань і поваги до культурного та історичного минулого України, національно-патріотичного виховання учнівської молоді;
- розвиток науково-педагогічного потенціалу, удосконалення професійної, науково-дослідницької, освітньої та інноваційної діяльності.

Саме виховання компетентної, відповідальної за своє життя людини і є головним завданням закладу освіти.

Ліцей несе відповідальність перед учасниками освітнього процесу, суспільством і державою за:

- безпечні умови освітньої діяльності;
- дотримання державних стандартів освіти;
- дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами;
- дотримання фінансової дисципліни.

У відповідності до чинного законодавства заклад освіти здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм двох ступенів освіти:

- II ступінь - базова середня освіта;
- III ступінь - профільна середня освіта.

Призначення кожного ступеня навчання визначається «Типовим положенням про загальноосвітній навчальний заклад» та окреслено у відповідних Типових освітніх програмах. Основними засобами досягнення мети, виконання завдань

та реалізації призначення закладу освіти є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм.

Освітні програми, реалізовані в закладі освіти, спрямовані на:

- ° формування у здобувачів освіти сучасної наукової картини світу;
- ° виховання працьовитості, любові до природи;
- ° розвиток в здобувачів освіти національної самосвідомості;
- ° формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства;
- ° інтеграцію особистості в систему світової та національної культури;
- ° рішення задач формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві;
- ° виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- ° формування потреби здобувачів освіти до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Досягнення мети, тим самим призначення закладу освіти, забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності, визначених Законом України «Про освіту»:

- ° вільне володіння державною мовою;
- ° здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами;
- ° математична компетентність;
- ° компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій;
- ° інноваційність;
- ° екологічна компетентність;
- ° інформаційно-комунікаційна компетентність;
- ° навчання впродовж життя;
- ° громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- ° культурна компетентність;
- ° підприємливість та фінансова грамотність;
- ° інші компетентності, передбачені Державним стандартом освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Освітню програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентризму і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;

- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів.

Освітня програма спрямована на всебічний розвиток дітей та молоді, їхніх талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують їхню готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві.

Освітня програма передбачає:

- забезпечення повноти, систематичності та усвідомленості знань, їх міцності та дієвості, що виражається в свідомому оперуванні ними, у здатності мобілізувати попередні знання для отримання нових, а також сформованість найважливіших як спеціальних, так і загальнонавчальних умінь і навичок;
- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природодоцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини, розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей дітей.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації у закладі освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової, базової середньої та профільної середньої освіти.

Місія закладу актуалізована вимогами часу, особливостями соціуму, урахуванням тенденцій процесів, які відбуваються в масштабах міста, країни, світу, визначає наступні стратегічні напрями:

- задоволення потреб в якійсій освіті шляхом підготовки високоосвічених, національно свідомих, висококваліфікованих, конкурентноспроможних на ринку праці фахівців, здатних задовольняти особисті духовні і матеріальні потреби, а також потреби суспільства у забезпеченні сталого інноваційного розвитку;
- створення умов для виховання в ліцеїстів толерантності, здатності до діалогу;
- реалізація форм і методів педагогічної взаємодії.

З урахуванням процесів, що є характерними для сучасної освіти в цілому у ліцеї створені умови, за яких кожна дитина має можливість засвоєння нового, актуального досвіду взаємодії зі світом. Освітній процес ліцею, залишаючись

тісно пов'язаним із загальноосвітніми стандартами, підпорядковується загальним тенденціям, що стосуються культурних і педагогічних процесів. Взаємовідносини «дитина – педагог» у ліцеї побудовано на таких категоріях, як: «діалог», «зайнятість», «супровід», «поле успіху і досягнень». Ліцеїсти реалізують власну освітню траєкторію, зумовлену природними можливостями, запитами, інтересами, здібностями. Таким чином ліцей формує всебічно розвинену, освічену, стратегічно мислячу, конкурентноздатну, гуманістично спрямовану особистість з почуттям національної свідомості, з громадською позицією, системою наукових знань; особистість готову до суспільного самовизначення, орієнтовану на стале майбутнє та відповідні життєві цінності і пріоритети; особистість з творчим, перспективним мисленням, здатну знаходити нетрадиційні рішення в життєвих ситуаціях, що забезпечить її самовизначення та успіх у житті.

Візія закладу визначена з урахуванням створення сприятливого середовища та умов для забезпечення освіти для сталого (збалансованого) розвитку, що є новим етапом формування компонентів комплексної системи освіти, коли її складові стають рівнозначними. Таким чином новий зміст шкільної освіти, що базується на основі компетентнісного підходу та дитиноцентрованої орієнтації з урахування світового досвіду та наукового спрямування у ліцеї досягається через:

- розвитку науково-педагогічного потенціалу, удосконалення науково-дослідницької, освітньої та інноваційної діяльності;
- створення сприятливого середовища, інфраструктури та умов для розвитку особистості;
- відкритість та забезпечення інформування спільноти.

Отже, в ліцеї адміністрацією та педагогічним колективом створено сприятливе середовище для розвитку, удосконалення науково-дослідницької, освітньої та інноваційної діяльності, що забезпечує один з аспектів особистісно орієнтованого навчання – створення умов для реалізації дитиною власної освітньої траєкторії, зумовленої природними можливостями, запитами, інтересами, здібностями.

Головні принципи освітнього процесу

- *гуманізація*, що визначає пріоритети завдань творчої самореалізації особистості, її виховання, створення умов для вияву обдарованості і талантів здобувачів освіти, формування гуманної особистості;
- *єдність загальнолюдських і національних цінностей*, що забезпечує у змісті освітнього процесу органічний зв'язок і духовну єдність української національної культури з культурою народів світу; розвиток культури всіх національних меншин, що проживають на території України; сприяє усвідомленню пріоритетності загальнолюдських цінностей над груповими; визначає позашкільну освіту як важливий засіб національного розвитку й гармонізації національних і міжнаціональних відносин в Україні;
- *демократизація*, що передбачає автономію закладу у вирішенні основних питань змісту його діяльності, розвитку різноманітних форм співробітництва та партнерства всіх учасників освітнього процесу;

- *науковість і системність*, що полягає в забезпеченні оптимальних умов для інтегруючої функції освітніх процесів в умовах досягнення основної мети позашкільної освіти;
- *безперервність, наступність та інтеграція*, що забезпечує єдність всіх ланок освіти, об'єднання зусиль Закладу з іншими закладами та організаціями;
- *цілісність і наступність освіти*, спрямованої на поглиблення та конкретизацію освітнього процесу; набуття освіти упродовж всього життя, за умови наступності та концентричності;
- *багатоукладність і варіативність*, що передбачає можливість широкого вибору змісту, форм і засобів позашкільної освіти, альтернативність у задоволенні духовних запитів здобувачів освіти, їх пізнавальних та інтелектуальних можливостей та інтересів, запровадження поліваріантності навчальних програм, поглиблення і розширення їх практичної спрямованості, референції та індивідуалізованого освітнього процесу;
- *добровільність і доступність*, що передбачає право вибору та доступності в забезпеченні потреб абсолютності у творчій самореалізації, духовному самовдосконаленні, здобутті додаткових знань, умінь та навичок, підготовки до активної професійної та громадської діяльності;
- *самостійність і активність особистості*, що полягає у забезпеченні психолого-педагогічної атмосфери, яка сприяє виявленню, розвитку і реалізації здобувачами освіти пізнавальної самостійності, творчої активності, прояву обдарованості і таланту;
- *практична спрямованість*, що передбачає набуття здобувачами освіти певних умінь і навичок, орієнтацію на трудову діяльність у ринкових умовах, їх розширення та розвиток, а також впровадження в життя за умов інтеграції з наукою і виробництвом.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за Освітньою програмою

Науковий ліцей № 208 Дніпровського району м. Києва є навчальним закладом II - III ступенів наукового спрямування фізико-математичного та хіміко-біологічного профілю навчання.

Освітній процес в ліцеї організовується за такими циклами:

- перший цикл базової середньої освіти – адаптаційний (5-6 роки навчання);
- другий цикл базової середньої освіти – базова освіта наукового спрямування (7-9 роки навчання);
- перший цикл профільної середньої освіти – профільно-адаптаційний (10 рік навчання);
- другий цикл профільної середньої освіти – профільна освіта наукового спрямування (11-12 роки навчання)

Зарахування дітей до Ліцею для одержання базової середньої (5-9 класи) або профільної (10-12 класи) відбувається за результатами вступних випробувань та/або конкурсного відбору.

Базова середня освіта здобувається в ліцеї після здобуття початкової освіти та вступу до ліцею. Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень,

свідомостю про здобуття початкової освіти). Учні, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року.

Профільну середню освіту в ліцеї можуть здобувати особи, які завершили здобуття базової середньої освіти. Учні, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року.

Опис моделі випускника ліцею

Випускник ліцею – це майбутній конкурентоспроможний фахівець, який буде навчатися впродовж життя, креативно та нестандартно мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися у багатокультурному середовищі та володіти іншими сучасними вміннями. Насамперед випускник ліцею – цілісна особистість, всебічно розвинена, здатна до критичного мислення, професійно-компетентний фахівець патріот з проактивною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами, іноватор, здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку, конкурувати на ринку праці.

Очікувані результати навчання здобувачів базової та профільної середньої освіти.

Організація освітнього процесу в ліцеї заснована на досягненні очікуваних результатів, зазначених у типових освітніх програмах двох ступенів навчання. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які реалізовує вчитель/вчителька у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування таких ключових компетентностей здобувачів освіти:

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1.	Спілкування державною (і рідною – у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2.	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою

		засобів електронного спілкування. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов. Навчальні ресурси: підручники, навчально-методичні комплекси, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3.	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4.	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. Усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5.	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів
6.	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.

		Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7.	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8.	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9.	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10.	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та

громадянська компетентності формуються відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні освітнього середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання в різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, національно-патріотичного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальноліцейні проєкти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
- предмети за вибором;
- роботу в проєктах.
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.

Грома- дянська відповіда- льність	Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок. Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст — бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприєм- ливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Вимоги до обов'язкових компетентностей та результатів навчання здобувачів спеціалізованої освіти наукового спрямування

Відповідно до вимог Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування, згідно з Положенням про науковий ліцей в Науковому ліцеї № 208 Дніпровського району м. Києва забезпечено:

- можливості для участі здобувачів освіти у навчально-дослідницькій, дослідницько-експериментальній, науковій, конструкторській, винахідницькій, пошуковій діяльності;
- умови для розвитку інноваційної культури учнів;
- дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу;
- безоплатний та безперешкодний доступ до навчального обладнання під час здійснення освітнього процесу для реалізації участі здобувачів освіти у навчально-дослідницькій, дослідницько-експериментальній, науковій, конструкторській, винахідницькій, пошуковій діяльності;
- умови та відповідне освітнє середовище для розвитку загальних та спеціальних здібностей та набуття компетентностей, необхідних для подальшої навчально-дослідницької, дослідницько-експериментальної, наукової, конструкторської, винахідницької, пошукової діяльності.

Критерії та шкала оцінювання учнів 5-8 класів

Оцінювання учнів 5-8 класів здійснюється відповідно до наказу МОН України №1093 від 02.08.2024 року «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання» та наказу МОН від 16.10.2019 № 1303 «Про затвердження Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування». Основними функціями оцінювання є:

формувальна (забезпечує відстеження динаміки навчального поступу);

констатувальна (забезпечує встановлення рівня досягнення результатів навчання);

діагностувальна (надає інформацію про стан досягнення результатів навчання, наявність навчальних втрат, причини виникнення утруднень);

коригувальна (надає змогу вчителю відповідним чином адаптувати освітній процес);

орієнтувальна (надає змогу відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток);

мотиваційно-стимулювальна (активізує внутрішні й зовнішні мотиви до навчання);

розвивальна (мотивує до рефлексії та самовдосконалення);

прогностична (ставить цілі навчання на майбутнє);

виховна (сприяє вихованню в учнів свідомої дисципліни, наполегливості в роботі, працьовитості, почуття відповідальності, обов'язку).

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є *формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація*.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту. Особливості проведення, вимоги до змісту та критерії оцінювання державної підсумкової атестації Міністерство освіти і науки України визначає в установленому законодавством порядку.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях.

Оцінювання може здійснюватися як у процесі навчання (поточне), так і на різних його етапах (підсумкове).

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою різних методів, вибір яких зумовлюється особливостями змісту навчального предмета / інтегрованого курсу, його обсягом, рівнем узагальнення, віковими особливостями учнів із застосуванням різних способів і засобів:

- ° усного опитування (індивідуальне, групове тощо); спостереження;
- ° аналіз портфоліо;

- ° письмових завдань (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні, підсумкові роботи);
- ° практичних завдань (завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах; розрахункові та розрахунково-графічні роботи; навчальний проєкти; робота з картами, діаграмами; заповнення таблиць, побудова схем, моделей, зокрема з використанням електронних засобів навчання тощо);
- ° завдань із використанням ІТ (онлайн-тести, презентацій результатів завдань та досліджень, комп'ютерні продукти тощо);
- ° самооцінювання, взаємооцінювання;
- ° комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання.

Оцінювання здійснюється із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів: на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо.

Частотність та процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, визначають педагогічні працівники з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета / інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом та етапу досягнення очікуваного результату навчання. До оцінювання наскрізних умінь може долучатися практичний психолог.

Оцінювання результатів навчання учнів потребує гнучкості. Підходи до оцінювання в різних класах можуть мати відмінності, спрямовані на реалізацію освітньої програми закладу освіти та автономії вчителя.

Під час навчання в дистанційному та змішаному режимах оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних(цифрових) технологій, зокрема відеоконференцій.

Під час оцінювання результатів навчання важливо враховувати дотримання учнями принципів академічної доброчесності (самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей).

У разі порушення учнями принципів академічної доброчесності, зокрема, списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання під час певного виду навчальної діяльності), учитель / учителька може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учню / учениці повторне проходження оцінювання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час індивідуальних зустрічей, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками (паперових / електронних щоденниках учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

Формувальне оцінювання — інтерактивне оцінювання учнівського прогресу, що дає змогу вчителям визначати потреби учнів, адаптуючи до них

процес навчання. Формувальне оцінювання результатів навчання учнів / учениць виконує діагностувальну, коригувальну, орієнтувальну, мотиваційно-стимулювальну, розвивальну, прогностичну та виховну функції.

Формувальне оцінювання (оцінювання в процесі навчання) відображає як процес навчання учнівства так і результат його навчальної діяльності на певному етапі навчання та дозволяє вчителю / вчительці зрозуміти, як краще підготувати учнів / учениць до підсумкового оцінювання та відслідковувати їхній прогрес протягом навчального року. Формувальне оцінювання передбачає використання різноманітних методів збору інформації і повинне відповідати цілям і завданням, які встановлені для конкретного навчального предмета / інтегрованого курсу. Його здійснюють у формі самооцінювання, взаємооцінювання, оцінювання вчителем / учителькою із використанням окремих інструментів (карток, шкал, щоденника спостережень учителя, портфоліо результатів навчальної діяльності учня / учениці тощо). Окремі завдання для формувального оцінювання можуть бути диференційовані з урахуванням таксономії освітніх цілей за когнітивними рівнями діяльності (завдання початкового рівня передбачають уміння розпізнавати, пригадувати, відтворювати окремі елементи змісту навчання; завдання середнього рівня — розуміння та застосування елементів змісту навчання; достатнього — уміння аналізувати навчальну інформацію (класифікувати, порівнювати, узагальнювати, інтегрувати, уточнювати, упорядковувати); високого — уміння оцінювати (навчальну інформацію та власну навчальну діяльність), рефлексувати, перекодовувати інформаційно (з текстової у схематичну, графічну та навпаки), створювати, продукувати). Кожний наступний рівень (від початкового до високого) охоплює показники результатів навчання попереднього рівня та містить нові показники результатів навчання. Завдання для оцінювання добираються так, щоб можна було отримати об'єктивну інформацію про рівень досягнення учнями обов'язкових результатів навчання певної групи, яка охоплює споріднені загальні результати відповідної освітньої галузі.

Для отримання інформації щодо рівня досягнення очікуваних результатів навчання учнями, визначених в окремому елементі навчальної програми (тема / розділ тощо), здійснюється тематичне оцінювання. Результати тематичного оцінювання можуть бути використані для коригування освітнього процесу. Семестрова оцінка може підлягати коригуванню, за рішенням педагогічної ради.

Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня/учениці протягом року. Річне оцінювання не підлягає коригуванню за рішенням педагогічної ради.

Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному журналі та Свідоцтві досягнень. Результати ДПА — у класному журналі та додатку до Свідоцтва про здобуття базової середньої освіти.

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання,

визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягли учні.

Загальні критерії оцінювання визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів і слугують основою критеріїв оцінювання за освітніми галузями.

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові. Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12-бальній шкалі оцінювання. Один рівень складається з 3 балів, які в сумі дають 12.

початковий (1–3 бали);

середній (4–6 балів);

достатній (7–9 балів);

високий (10–12 балів).

Свідоцтво досягнень складається з двох частин:

1. Характеристика навчальної діяльності. Тут учителі оцінюють рівень сформованості наскрізних умінь в учня / учениці наприкінці навчального року. Йдеться про розуміння прочитаного, висловлення власної думки, критичне і системне мислення, ініціативність тощо.

Оцінок у цьому розділі нема. Учитель лише визначає один із рівнів сформованості того чи того уміння: «Має значні успіхи», «Демонструє помітний прогрес», «Потребує уваги і допомоги». Заповнювати цю частину свідоцтва вчителі можуть колегіально або це може робити класний керівник.

2. Характеристика результатів навчання. У цьому розділі виставляють бали за навчальні предмети / інтегровані курси щосеместрово й за рік.

Орієнтовний перелік інструментів формувального оцінювання

№	Назва	Опис інструмента
1	Аналіз портфоліо	Перевірка рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо – це підібрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей навчання
2	Відповідь хором	Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо
3	Візьми і передай	Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі
4	Внутрішнє / зовнішнє коло	Учні стають у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні, що стоять навпроти, ставлять одне

		одному запитання по темі, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається і утворюються нові пари. Потім процедура повторюється
5	Газетний заголовок	Вигадайте газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку ми вивчаємо. Передайте основну ідею події
6	Гра в кубик	Покажіть 6 запитань до уроку. Об'єднайте учнів у групи по 4. У кожної групи є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати
7	Доповни думку	Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні заповнюють пропуски у пропонованому твердженні
8	Есе «хвилинка»	Питання для есе на одну хвилину – це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і) результат(и) навчання, на яке можна відповісти за одну-дві хвилини
9	Запис у журнал	Учні записують у свій журнал або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Вчитель переглядає записи, щоб дізнатися чи зрозумів учень певну тему, урок, поняття або вивчене
10	Записні книжки учнів	Інструмент для учнів для відстежування навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?
11	Збір ідей	Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок / відповідей / тверджень. Учні, що завершили, встають. Вчитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками і сідають, коли в них на аркушах закінчилися всі записані ідеї, незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними. Вчитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі
12	З-Х-В та ЗХВ+	Учні відповідають групами, в парах або індивідуально на запитання «Що ми вже знаємо?» (З), «Що ми хотіли б дізнатися?» (Х) та «Що вже вивчили за темою?» (В). Плюс (+) просить учнів класифікувати отримані знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок (на один абзац) про вивчене
13	Картка на вихід	Це письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення певного виду роботи, теми тощо
14	Концептуальна карта	Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що позначають такі поняття
15	Лідер за номером	Учні об'єднуються в групи по чотири і кожному члену групи присвоюється номер. Учитель ставить питання / проблему і всі чотири учні її обговорюють. Вчитель називає номер і відповідний учень у кожній групі

		відповідає
16	Найзаплутаніший (або найясніший) момент	Це варіант одноквилинки. Можна дати учням трохи більше часу для відповіді на запитання. Запитайте (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент сьогоднішнього заняття?»
17	Перевірка неправильного розуміння	Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно»
18	Перефразування	Учні мають висловити власними словами основну ідею уроку чи щойно поясненої теми
19	Підбиття підсумків	Форма роздумів одразу після певного виду роботи
20	Підказка за аналогією	Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії
21	Підсумок А-Б-В	Кожному учневі в класі учитель присвоює окрему літеру алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою.
22	Підсумок або питання на картках	Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох сторін за такими правилами: (Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основну велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого висновку. (Другий бік) запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання.
23	Підсумок одним реченням	Кожному учневі в класі присвоюється окрема літера алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою
24	Підсумок одним словом	Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох сторін за певними правилами
25	Подумай – запиши – обговори в парі – поділися	(Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основну велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого висновку.
26	Подумай – розкажи в парі	(Другий бік) запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання
27	Пригадай – підсумуй – запитай – пов'яжи за 2 хвилини (ППЗП2)	Учнів просять написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми
28	Рішення-рішення	Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще підсумовує тему
29	Самооцінювання	Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу
30	Семінар за	Вчитель ставить учням запитання. Учні самостійно

	Сократом	формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. Вчитель викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді у класі
31	Сигнали руками	За дві хвилини учні повинні пригадати та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини підсумувати ці пункти одним реченням, записати одне основне запитання, на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну прив'язку цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу
32	Скажи щось	Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і поділитися аргументацією. Учні можуть змінювати сторону після обговорення
33	Сортування слів	Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки
34	Спінер ідей	Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань
35	Спостереження	Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу:
36	Тестування	«Розумію _____ і можу пояснити»
37	Трикутна призма (червоний, жовтий, зелений)	Учитель проводить з учнями зворотний зв'язок. Учні показують колір, що відповідає рівню розуміння.
38	Усне опитування	Учитель пропонує учням відповісти на запитання, наведені нижче: Чим це _____ схоже на/відрізняється від _____? Які характерні риси/елементи _____? Як іще можна показати/проілюструвати _____? тощо
39	Учнівська конференція	Учитель проводить бесіду з кожним учнем особисто для перевірки рівня розуміння.
40	Хрестики-нулики	«Не впевнений щодо _____»
41	Хто швидше?	Учитель пропонує учням провести роботу в парі – слухач і ведучий. Обидва знають категорію (тему), однак ведучий стоїть спиною до дошки / екрану. З'являються слова на задану тему, слухач дає підказки, а ведучий намагається вгадати слово. Пара, яка завершила першою, встає.
42	Швидкий запис	Учні по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ або переглянуте відео
43	Шкала Лайкерта	Учням дають набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними ними категоріями
44	3-2-1	Учитель створює спінер, розділений на 4 сектори з написами «Спрогнозуй», «Поясни», «Підсумуй», «Оціни». Після пояснення нового матеріалу вчитель крутить спінер та просить учнів відповісти на запитання залежно від місця зупинки спінера. Наприклад, спінер зупиняється на

		секторі «Підсумуй», тоді вчитель може сказати: «Назви ключові поняття, про які щойно йшлося»
45	Трихвилинна пауза	Учитель готує протокол спостереження із переліком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження
46	Є питання, в кого є відповідь?	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять.

Вимоги до обов'язкових компетентностей та результатів навчання здобувачів спеціалізованої освіти наукового спрямування

Відповідно до вимог Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування, згідно з Положенням про науковий ліцей в Науковому ліцеї № 208 Дніпровського району м. Києва забезпечено:

- можливості для участі здобувачів освіти у навчально-дослідницькій, дослідницько-експериментальній, науковій, конструкторській, винахідницькій, пошуковій діяльності;
- умови для розвитку інноваційної культури учнів;
- дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу;
- безоплатний та безперешкодний доступ до навчального обладнання під час здійснення освітнього процесу для реалізації участі здобувачів освіти у навчально-дослідницькій, дослідницько-експериментальній, науковій, конструкторській, винахідницькій, пошуковій діяльності;
- умови та відповідне освітнє середовище для розвитку загальних та спеціальних здібностей та набуття компетентностей, необхідних для подальшої навчально-дослідницької, дослідницько-експериментальної, наукової, конструкторської, винахідницької, пошукової діяльності.

В ліцеї встановлюються вимоги до дослідницької компетентності здобувачів освіти.

Загальні вимоги до дослідницької компетентності	Обов'язкові вимоги до дослідницької компетентності	
	8-9 класи	10-11 класи
1. Здатність здобувачів освіти застосовувати в дослідницькій діяльності теоретичні та емпіричні методи дослідження		
	<i>Здобувач освіти</i>	<i>Здобувач освіти</i>
Аналіз і порівняння інформації	порівнює об'єкти та явища, інформацію, отриману з різних джерел (текстову, цифрову, символну); застосовує індуктивний метод пізнання; перевіряє інформацію, отриману із різних джерел	критично оцінює інформацію, отриману з різних джерел (текстову, цифрову, символну); застосовує дедуктивний метод пізнання; робить висновки на основі індуктивних і дедуктивних умовиводів;

		володіє прийомами перевірки інформації на достовірність
Систематизація, узагальнення та класифікація інформації	систематизує, класифікує інформацію за різними ознаками	складає порівняльні таблиці, схеми на основі узагальнення інформації
Установлення причинно-наслідкових зв'язків	установлює причинно-наслідкові зв'язки між одиночними явищами, об'єктами та загальними правилами, законами	установлює причинно-наслідкові зв'язки між явищами, об'єктами та загальними правилами, законами; відрізняє причинно-наслідкові зв'язки від кореляційних
Критичне оцінювання інформації	аналізує й оцінює доказовість і вагу аргументів у своїх твердженнях, судженнях інших; ураховує протилежні думки, знаходить контраргументи; розпізнає недостовірну інформацію, неповну інформацію, маніпулювання даними; аргументовано обстоює використання надійних джерел і достовірної інформації	відрізняє факти від їх інтерпретації; розпізнає спроби маніпуляції фактами; формулює й висловлює власну думку, яка чітко описує зважену позицію, базується на ретельному аналізі різних видів інформації з широкого кола надійних джерел; використовує декілька стратегій для оцінки надійності кількісних і якісних доказів та достовірності інформаційних джерел
Проведення емпіричних досліджень відповідно до профілю навчання та галузі знань	здійснює довгострокові спостереження, проводить опитування, досліді в супроводі дорослих або в групі, фіксує результати досліджень, інтерпретує результати дослідницької діяльності	проводить опитування, спостереження, досліді та експерименти за алгоритмами, узагальнює, описує та презентує результати досліджень, формулює висновки
2. Здатність здобувачів освіти здійснювати пошук, технічну обробку, узагальнення та застосування інформації, результатів досліджень		
Пошукова діяльність	добирає та узагальнює необхідний для дослідження матеріал; укладає список використаних літературних та інших джерел відповідно до встановлених вимог; використовує велику	застосовує пошукові прийоми для отримання інформації та контенту в цифрових середовищах; укладає анотований список літературних та інших джерел; визначає надійні джерела отримання

	кількість засобів і джерел, щоб виражено обрати достовірну інформацію та наукові дані для проведення дослідження наукових ідей і теорій	інформації (каталоги й бази даних бібліотек, надійні інтернет-ресурси, місцеві архіви, статистику, дані експертів та артефакти тощо)
Робота з текстами та джерельною базою	перетворює науково-публіцистичний текст на усну доповідь; структурує текстовий матеріал, створює на основі текстів таблиці, схеми, графіки або створює зв'язний текст на основі таблиць, схем, графіків	анотує науково-публіцистичні тексти, складає за алгоритмом письмові тексти наукового змісту (звіти, висновки досліджень, тези доповідей та виступів тощо)
Робота з понятійним апаратом	добирає визначення понять, що найбільш повно відображують сутність об'єкта, процесу, явища; використовує абстрактні та узагальнюючі поняття	укладає глосарій термінів, що використовує в дослідницькій діяльності
Застосування інформації, результатів досліджень	застосовує інформацію та результати досліджень у навчальних та життєвих ситуаціях	застосовує здобуті в дослідницькій діяльності знання та вміння в життєвих ситуаціях
3. Здатність здобувачів освіти організовувати власну дослідницьку діяльність, планувати та провадити її, аналізувати та контролювати результати власної діяльності		
Визначення мети та завдань дослідження	бере участь у визначенні мети й завдань дослідження	визначає мету й завдання дослідження за визначеними алгоритмами
Розв'язання дослідницьких навчальних завдань	формулює проблему як ситуацію, що характеризується труднощами (перешкодами); розв'язує в супроводі дорослого або в групі дослідницькі навчальні завдання, що стосуються перегляду, пошуку та відбору даних, інформації та цифрового контенту; формулює обґрунтовані висновки щодо варіантів розв'язання проблеми, прогнозує наслідки кожного з можливих рішень	формулює проблему дослідження за наданим алгоритмом; аналізує різні підходи до розв'язання дослідницьких навчальних завдань, обирає найбільш оптимальний підхід

Планування дослідження	аналізує план дослідження; визначає пріоритети у виконанні завдань, урахувуючи власний темп навчання; розподіляє час на виконання тривалих завдань	створює план дослідження за визначеним алгоритмом; аналізує свій реальний розподіл часу та корегує його (за потреби), планує час на відпочинок і відновлення фізичних і емоційних ресурсів під час самостійної роботи над дослідницьким навчальним завданням
Організація дослідження	організує дослідження в співпраці з дорослими та/або однолітками; добирає необхідне обладнання або матеріали для проведення дослідження	самостійно або в групі планує та проводить дослідження, самостійно добирає необхідне обладнання, матеріали, визначає додаткові умови для проведення дослідження
Взаємооцінювання та самооцінювання результатів дослідження	аналізує результати спільних досліджень за наданими критеріями; здійснює само- та взаємооцінювання результатів досліджень за наданими критеріями	аналізує результати власних та спільних досліджень за спільно розробленими критеріями; здійснює самооцінювання процесу та результату дослідження за спільно розробленими критеріями
Практичне застосування результатів досліджень	аналізує маркетингові стратегії й тактики реалізації інноваційних проєктів (досліджень);	складає бізнес-план з реалізації розробленого проєкту для потенційного інвестора;
Проєктна робота	бере участь у спільному плануванні та реалізації проєктної роботи; здійснює само- та взаємооцінювання проєктів за наданими критеріями	планує проєктну роботу; виконує самостійно проєкти за визначеною методикою або алгоритмом
4. Здатність здобувачів освіти ефективно взаємодіяти з іншими (письмово та усно формулювати свої думки, вести дискусію, діалог у процесі спільної діяльності або під час презентації її результатів тощо)		
Створення письмових текстів та усних висловлювань науково-дослідного змісту	розуміє наукову термінологію за профілем навчання; письмово та усно формулює висловлювання, що описують наукові здобутки	застосовує наукову термінологію в усному та писемному мовленні під час формулювання висловлювань науково-дослідного змісту

Участь в обговореннях і дискусіях	ініціює діалог та бере в ньому участь; веде діалог на тематику відповідно до галузі дослідження; аргументує відповіді, пропозиції, рішення, ідеї	бере участь у науковій дискусії за профілем навчання та галуззю науки; веде дискусію, обґрунтовуючи власну позицію; аргументовано заперечує опоненту
Формулювання запитань відповідно до профілю навчання та дослідницької діяльності	формулює запитання за проблемою дослідження, темою доповіді	ставить проблемні запитання під час обговорення чи дискусії
Співпраця в малих групах	співпрацює в групі в процесі виконання досліджень; розробляє в команді нестандартні рішення в надзвичайних ситуаціях; планує виконання комплексного завдання групою й визначає пріоритети спільної діяльності; виконує різні ролі в груповій роботі; демонструє вміння запобігати конфліктним ситуаціям	ефективно працює в різних групах, налагоджує взаємодію з опонентами; приймає нестандартні рішення в команді; визначає та розподіляє ролі для виконання групового завдання; пропонує шляхи вдосконалення спільної діяльності
Презентація результатів досліджень державною мовою	презентує результати, здобуті в спільних дослідженнях, спільні проекти державною мовою, пояснює результати, відповідає на запитання; висловлює власну думку, використовуючи вербальні та невербальні засоби, спираючись на план, ключові слова й тези; виявляє здатність керувати емоціями під час виступу	презентує проекти й результати власних досліджень державною мовою, ставить запитання та відповідає на запитання з проблеми дослідження; розробляє структуру доповіді для розкриття теми (досягнення мети) виступу; упевнено та переконливо висловлює власну думку; ураховує особливості аудиторії під час доповіді; опановує негативні емоції під час публічного виступу
Спілкування іноземною мовою (відповідно до профілю навчання та напряму дослідницької діяльності)	розуміє усні повідомлення та виступи; створює усні та письмові висловлювання однією з іноземних мов	бере участь у діалозі, ставить питання за темою доповіді однією з іноземних мов
5. Здатність до продукування нових ідей та нестандартного розв'язання дослідницьких навчальних завдань		

Продуктування нових ідей	доопрацьовує ідеї інших; застосовує знання з різних предметів і галузей знань для створення нових об'єктів, ідей; удосконалює існуючі об'єкти, щоб зробити їх більш ефективними, естетичними чи етичними, зручними, оптимальними	генерує нестандартні ідеї, створює нові зв'язки, об'єкти; удосконалює існуючі об'єкти та системи, щоб зробити їх більш ефективними, естетичними, етичними, оптимальними; апробовує нові ідеї
Володіння методиками та прийомами стимулювання власної творчої активності	використовує різноманітні методики стимулювання творчої активності для продуктування нових ідей; використовує спеціальні прийоми теорії розв'язання винахідницьких задач	використовує метафори, аналогії, порівняння з галузей знань, відмінних від провідної; застосовує методи теорії розв'язання винахідницьких задач; володіє технологіями індивідуальної та колективної творчої роботи; організовує власну творчу діяльність
Визнання помилок як невід'ємної складової успіху	визнає помилки як можливість більше дізнатися про себе, своє навчання, сильні та слабкі сторони; аналізує ризики від прийняття рішень	обґрунтовано ризикує, висловлюючи та впроваджуючи нові ідеї; уміє оцінювати ризики та приймати рішення; здійснює самооцінку власних (командних) ресурсів і творчих досягнень
Усвідомлення та регулювання емоційного стану	прогнозує свої емоції та емоції інших у певних ситуаціях; усвідомлює, що може керувати емоціями, розуміє, як інші особи можуть вплинути на його емоції	регулює власний емоційний стан; розуміє, як і коли варто зменшувати (уникати) емоційну(ої) залежність(ості) від інших; може продовжувати роботу в помірно-стресовій ситуації

Результати дослідно-орієнтованого навчання мають забезпечити здатність виконувати дослідницькі навчальні завдання за визначеними алгоритмами що відповідають за складністю другому рівню Національної рамки кваліфікацій для базової середньої освіти. Відповідно до Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування в ліцеї визначені вимоги до результатів дослідно-орієнтованого навчання здобувачів освіти.

Вимоги до результатів дослідно-орієнтованого навчання за природничо-математичним напрямом навчання

(відповідно до вимог Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування, затвердженого наказом МОН від 16.10.2019 № 1303)

Загальні результати навчання здобувачів освіти	Обов'язкові результати навчання здобувачів освіти		
	5-7 класи	8-9 класи	10-11 класи
	1	2	3
	Здобувач освіти	Здобувач освіти	Здобувач освіти
1. Здійснення дослідно-експериментальної діяльності, пов'язаної з розв'язанням дослідницьких навчальних завдань			
Проведення дослідів та експериментів	спостерігає за перебігом дослідів (експериментів); обирає оптимальні способи фіксації та представлення результатів спостережень і експериментів; проводить ДОСЛІДИ з тілами (речовинами, об'єктами) за інструкцією педагога; обирає вимірювальні прилади, необхідні для спостереження (експерименту) з переліку, запропонованого педагогом; здійснює вимірювання властивостей деяких тіл (речовин, об'єктів) за допомогою педагога	планує перебіг експериментів (спостережень) з тілами (речовинами, об'єктами), добирає необхідні прилади та матеріали; проводить прості дослідів та експерименти за наданим планом та алгоритмом у співпраці з дорослими та/або однолітками; фіксує результати спостережень різними способами	планує та здійснює експериментальні дослідження з тілами (речовинами, об'єктами) за наданими алгоритмами або методиками; добирає методи дослідження з числа запропонованих; проводить емпіричні дослідження властивостей тіл (речовин, об'єктів), екологічних закономірностей
Аналіз та інтерпретація результатів дослідів та експериментів	аналізує результати спостережень і дослідів із тілами (речовинами, об'єктами); формулює словесні висновки за результатами спостережень і експериментів на підставі попередньо сформульованих проблем, добирає аргументи на їх обґрунтування	аналізує та інтерпретує результати емпіричних дослідів з тілами (речовинами, об'єктами), встановлює закономірності між явищами	аналізує та інтерпретує результати власних досліджень; підтверджує наукові положення емпіричними результатами власних дослідів з тілами (речовинами, об'єктами); урахує у висновках етичні, екологічні наслідки вирішення

			проблеми
Моделювання об'єктів, явищ та процесів	розробляє за зразком або алгоритмом графічні, матеріальні моделі для опису результатів дослідів; графічно ілюструє явища, закономірності тощо	застосовує графічні, матеріальні моделі для опису результатів експерименту; використовує математичні або комп'ютерні моделі для аргументації чи ілюстрації виявлених закономірностей	застосовує графічні, матеріальні та математичні або комп'ютерні моделі для виявлення та дослідження закономірностей, взаємозв'язків, опису змін у об'єктах, що досліджуються
2. Здійснення винахідницької діяльності, спрямованої на пошук шляхів розв'язання навчальних дослідницьких завдань, пов'язаних зі встановленням невідомих раніше ознак, властивостей, характеристик об'єктів			
1	2	3	4
	Здобувач освіти	Здобувач освіти	Здобувач освіти
Аналіз винаходів (відкриттів)	аналізує винаходи (відкриття) речовин та ідеї їх створення; пропонує ідеї та рішення щодо вдосконалення обладнання та пристроїв для експериментування; добирає результати різних досліджень з речовинами (тілами, об'єктами), описаних у наукових джерелах, що призвели до винаходів (відкриттів)	аналізує та інтерпретує дані про властивості РЕЧОВИН (тіл, об'єктів); відтворює процес створення відомих винаходів (відкриттів); продукує ідеї винаходів, заснованих на дослідженні властивостей тіл (речовин); обирає та синтезує необхідну інформацію до об'єктів, що досліджуються	аналізує перебіг дослідів, що призвели до винаходів (відкриттів); вибудовує алгоритм здійснення відомих винаходів; прогнозує наслідки дослідів та експериментів з речовинами (тілами)

Розв'язання дослідницьких навчальних завдань	пропонує шляхи розв'язання дослідницьких навчальних завдань, пов'язаних зі встановленням невідомих раніше ознак властивостей, характеристик тіл (речовин)	розв'язує у супроводі дорослого або в групі дослідницькі навчальні завдання (проблеми), що стосуються пошуку невідомих раніше ознак властивостей, характеристик тіл (речовин); формулює обґрунтовані висновки щодо варіантів розв'язання проблеми, прогнозує наслідки КОЖНОГО з можливих рішень	відтворює досліди, що призвели до винаходів (відкриттів); аналізує різні підходи до розв'язання проблеми, застосовує різні стратегії розв'язання проблемних задач; застосовує наукові ідеї для пояснення різних явищ і закономірностей; обирає найбільш оптимальний підхід щодо пошуку раніше невідомих ознак властивостей, характеристик тіл (речовин)\
---	---	---	--

3. Створення проектів, у тому числі стартапів, пов'язаних з дослідно-експериментальною та винахідницькою діяльністю

1	2	3	4
	Здобувач освіти	Здобувач освіти	Здобувач освіти
Планування проєктів	здійснює проєктну діяльність у групі за наданим планом; розуміє, що план проєкту є гнучким та може змінюватись	бере участь у спільному плануванні та реалізації проєктної роботи; корегує план проєкту (за потреби)	самостійно планує перебіг проєкту і його результат за наданим алгоритмом
Виконання проєктів	виконує у групі свою частину проєкту; проводить та інтерпретує досліди й спостереження, необхідні для реалізації проєкту; знаходить і використовує додаткову інформацію; застосовує ІТ-технології під час виконання проєкту	розподіляє обов'язки у групі під час виконання проєктів, здійснює необхідні дослідження для досягнення результату проєкту; оформлює результати проєкту, використовуючи різні засоби, зокрема ІТ-технології	самостійно виконує проєкти за методикою або алгоритмами; визначає, які дослідження необхідно провести для досягнення результату проєкту; обґрунтовано добирає інформацію та засоби для виконання

			проєктів, зокрема ІТ-технології
Презентація проєктів та оцінювання результатів	Презентує результати проєкту, використовуючи ефективні засоби візуалізації; демонструє навички переконливого виступу; оцінює колективні проєкти за наданими критеріями; відмічає етичні, екологічні наслідки виконаної роботи і її результатів, ураховуючи цільову аудиторію проєкту	оцінює власну діяльність і результати виконання проєктних завдань за наданими критеріями; звітує за результатами проєкту, який включає в себе всі необхідні компоненти в логічній послідовності	пропонує власні ідеї щодо створення проєктів, визначаючи критерії оцінювання продукту проєкту; аргументовано визначає засоби візуалізації результатів проєктів та переконливо їх презентує
Практичне втілення результатів проєктів	встановлює практичне значення результатів проєктів і можливостей їх реалізації на ринку товарів і послуг	проводить маркетингові спостереження для встановлення практичного значення результатів проєктів	оцінює практичне значення результатів проєкту щодо можливостей їх реалізації на ринку товарів і послуг

З метою активізації науково-дослідницької діяльності та стимулювання творчого вдосконалення здобувачів освіти в 2025/2026 навчальному році впроваджується дослідницька діяльність з використанням STEM-технологій. Вчителі розробляють систему занять з використанням STEM-технологій під час викладання базових дисциплін у ліцеї.

Перелік освітніх галузей.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Перелік освітніх галузей для 5-8 класів

- Мовно-літературна
- Математична
- Природнича
- Соціальна і здоров'язбережувальна
- Громадянська та історична
- Інформатична
- Технологічна
- Мистецька
- Фізична культура

Перелік освітніх галузей для закладу освіти II ступеню

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології

- Здоров'я і фізична культура

Перелік освітніх галузей для закладу освіти III ступеня

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- ~ формування компетентностей;
- ~ розвитку компетентностей;
- ~ перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- ~ корекції основних компетентностей;
- ~ комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, уроки з використанням інтернет-ресурсів (онлайн-уроки, онлайн-конференції, експрес-уроки тощо).

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності. Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова конференція (для 8-11 класів) повинна передбачати обговорення ключових положень вивченого матеріалу, учнем розкриваються нові узагальнюючі підходи до його аналізу. Оглядова конференція може бути комплексною, тобто реалізувати міжпредметні зв'язки в узагальненні й систематизації навчального матеріалу. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відеоуроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Учителі закладу освіти дотримуються гнучкості в доборі навчально-методичного забезпечення освітніх програм. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Орієнтовна рамка оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти

Рівні Категорії критеріїв	Початковий рівень 1-3 балів	Середній рівень 4-6 балів	Достатній рівень 7-9 балів	Високий рівень 10- 12 балів
<i>Планування та здійснення навчального пошуку, аналіз текстової та графічної інформації</i>	Учень/учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: планує й здійснює навчальний пошук; опрацьовує текстову та/або графічну інформацію	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: планує й здійснює навчальний пошук; ставить запитання до змісту навчального матеріалу; опрацьовує й інтерпретує текстову та/або графічну	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя або інших осіб: планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом; ставить уточнювальні запитання; використовує	Учень / учениця самостійно або під опосередкованим керівництвом учителя чи інших осіб: планує й успішно здійснює навчальний пошук, не обмежуючись навчальним матеріалом; ставить запитання на з'ясування причинно-наслідкових

		інформацію без істотних змістових і логічних неточностей	інформацію з кількох джерел; опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або графічну інформацію; порівнює інформацію з кількох джерел	зв'язків; використовує інформацію з різних джерел; опрацьовує й логічно інтерпретує текстову та/або графічну інформацію; аналізує й порівнює інформацію з різних джерел; критично оцінює надійність джерела й достовірність інформації
<i>Комунікація, зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій</i>	Учень / учениця створює короткі усні й письмові повідомлення; відтворює почуту або прочитану інформацію, допускаючи істотні змістові та/або логічні неточності	Учень / учениця створює короткі усні й письмові повідомлення; відтворює почуту або прочитану інформацію без істотних змістових та/або логічних неточностей; презентує результати своєї навчальної діяльності	Учень / учениця створює деталізовані усні й письмові повідомлення; висловлює власну думку й наводить приклади на її підтвердження; презентує результати навчальної діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)	Учень / учениця створює деталізовані усні й письмові повідомлення; висловлює й логічно обґрунтовує власну думку, наводить приклади на її підтвердження; творчо презентує результати навчальної діяльності, зокрема з використанням ІКТ (за умови доступності)
<i>Виконання практичних</i>	Учень / учениця самостійно або з	Учень / учениця	Учень / учениця	Учень / учениця

завдань та розв'язання повсякденних проблем із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом	допомогою вчителя або інших осіб: виконує навчальну дію на рівні копіювання зразка її виконання; розпізнає, називає окремі об'єкти вивчення	самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: виконує навчальну дію із застосування знань, що охоплюються навчальним матеріалом, за зразком; може порівняти окремі об'єкти вивчення	самостійно або під опосередкован им керівництвом учителя чи інших осіб: застосовує знання, що охоплюються навчальним матеріалом, у типових ситуаціях на рівні свідомого вибору, а саме: формулює проблемні питання, пропонує можливі способи виконання завдання або розв'язання проблеми; складає план для виконання / розв'язання відповідно до інструкцій та/або успішно виконує окремі етапи такого виконання / розв'язання; може аналізувати та порівнювати об'єкти вивчення	самостійно або під опосередкован им керівництвом учителя чи інших осіб: застосовує знання, що охоплюються навчальним матеріалом, для виконання практичних завдань та/або розв'язання повсякденних проблем у нетипових ситуаціях на рівні свідомого вибору, а саме: формулює проблемні питання, висуває гіпотези; успішно виконує завдання або розв'язує проблему відповідно до інструкцій; обґрунтовує обраний спосіб розв'язання / виконання, спираючись на знання й досвід; може класифікувати й узагальнювати об'єкти вивчення
---	--	--	---	--

<i>Рефлексія власної навчально- пізнавальної діяльності</i>	Учень / учениця розпізнає помилки, логічні або змістові неточності в результатах навчальної діяльності після того, як на них вказує вчитель	Учень / учениця самостійно або з допомогою вчителя чи інших осіб: розпізнає й виправляє окремі помилки та робить часткові уточнення в результатах навчальної діяльності	Учень / учениця самостійно або під опосередкован им керівництвом учителя чи інших осіб : успішно виправляє окремі помилки й робить часткові уточнення в результатах вла сної навчальної діяльності; визначає окремі труднощі, що виникають у процесі власної навчально- пізнавальної діяльності й можливі шляхи їх подолання	Учень / учениця самостійно або під опосередкован им керівництвом учителя чи інших осіб аналізує результати власної навчальної діяльності із застосуванням критеріїв оцінювання, успішно виправляє помилки й робить уточнення; визначає труднощі, що виникають у процесі власної навчально- пізнавальної діяльності, та можливі шляхи їх подолання
--	--	--	---	--

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- ✓ оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- ✓ контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- ✓ моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- ✓ створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма Наукового ліцею № 208 Дніпровського району м. Києва передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

На основі освітньої програми заклад освіти складає та затверджує річний навчальний план на 2025/2026 навчальний рік, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Опис форм організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Безпечне освітнє середовище забезпечує:

- ❖ наявність безпечних умов навчання та праці;
- ❖ комфортну міжособистісну взаємодію, сприяючи емоційному благополуччю учнів, педагогів та батьків;
- ❖ відсутність будь-яких проявів насильства та наявність достатніх ресурсів для їх запобігання;
- ❖ дотримання прав і норм фізичної, психологічної, інформаційної та соціальної безпеки кожного учасника освітнього процесу.

Відповідно до Порядку поділу класів на групи під час вивчення окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів) у державних, комунальних закладах загальної середньої освіти (Наказ МОН України «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України» від 03.06.2025 № 808, зі змінами, внесеними згідно з МОН України від 23.06.2025 № 899) 5-і - 11-ті класи будуть ділитися на групи під час уроків з англійської мови, проведення практичних занять з інформатики з використанням комп'ютерів, технології, фізичної культури та Захисту України.

Для забезпечення дистанційного освітнього процесу на період запровадження в Україні воєнного стану здійснюватиметься доступ до навчальних матеріалів, вибір загальноприйнятних та зручних платформ, онлайн

сервісів для дистанційної перевірки знань: Zoom, Viber, веб-сервіс «Google classroom», онлайн - платформа «HUMAN» тощо. Використовуються технічні засоби навчання: віртуальні дошки: Padlet, Jamboard, Lino It, Trello; онлайн сервіси для дистанційної перевірки знань та створення навчальних тестів, інтерактивних вправ: «На Урок»; Всеосвіта; Google форми; Online Test Pad; LearningApps.org; Kahoot; Classtime; Canva; EDpuzzle; Liveworksheets; Classkick тощо.

Загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти на 2025-2026 навчальний рік становить:

- для учнів 5-х класів – 1085 годин/навчальний рік;
- для учнів 6-х класів - 1190 годин/навчальний рік;
- для учнів 7-х класів - 1225 годин/навчальний рік;
- для учнів 8-х класів - 1225 годин/навчальний рік,
- для учнів 9-х класів - 1225 годин/навчальний рік;
- для учнів 10-х класів - 1225 год/навчальний рік;
- для учнів 11-х класів - 1225 год/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані для 5-8-х (додатки 1,2,3), 9 класів (додаток 4), для 10-го і 11-го класів (додатки 5,6).

Навчальні плани II та III ступенів передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову, що є шкільним компонентом і задовольняє освітні потреби учнів та їх батьків.

Повноцінність базової та повної загальної середньої освіти забезпечується реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються з бюджету.

Навчальні плани для 10-11 класів реалізуються через освітні галузі Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети і курси, які передбачені для поглибленого вивчення відповідно до профілю ліцею. Навчальні плани містять усі предмети інваріантної складової, передбачені обраним профілем навчання, сформованих на державному рівні, та варіативну складову, яка відповідає профілю навчання.

Години варіативної складової розподіляються на:

- на додаткові предмети;
- індивідуально-групові заняття та консультації;
- на поглиблене вивчення предметів;
- введення курсів за вибором.

Модельні навчальні програми для 5-9 класів

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством. Модельні навчальні програми спрямовані

насамперед на реалізацію вимог Державного стандарту базової середньої освіти.

Враховуючи особливості та потреби учнів закладу в досягненні обов'язкових результатів навчання, потенціал педагогічного колективу, ресурсне забезпечення закладу освіти, навчально-методичний супровід конкретних модельних програм, наявність внутрішньогалузевих та міжгалузевих зв'язків між програмами різних предметів та курсів для реалізації ключових компетентностей, варіативність програм для підтримки курсів у діапазоні від мінімальної до максимальної кількості годин, педагогічний колектив навчального закладу буде використовувати в освітньому процесі такі модельні програми:

**Перелік модельних навчальних програм для 5-9 класів
Нової української школи**

затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 12 липня 2021 р.
№ 795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11 квітня
2022 р. № 324)

Освітня галузь	Модельна навчальна програма		
	Назва програми	Автор(и)	
Мовно-літературна (українська мова, українська та зарубіжна література)	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Заболотний О. В. та ін.	Наказ МОН від 12.07.2021р. № 795
	Модельна навчальна програма «Українська мова. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Заболотний О. В. та ін.	
	Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Архипова В. П., та ін.	Наказ МОН від 24.07.2023р. № 883
	Модельна навчальна програма «Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Яценко Т.О та ін.	
	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Ніколенко О.М. та ін.	Наказ МОН від 10.10.2023р. № 1226

Мовно-літературна (іншомовна освіта)	Модельна навчальна програма «Іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Зимомря І. М. та ін.	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
Математична	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Мерзляк А. Г. та ін.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795, у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 № 143
	Модельна навчальна програма «Алгебра. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Мерзляк А. Г. та ін.	
	Модельна навчальна програма «Геометрія. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Мерзляк А. Г. та ін.	
Природнича	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	авт. Біда Д. Д. та ін.	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
	Модельна навчальна програма «Географія 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Кобернік С. Г. та ін.	Наказ МОН від 12.07.21, № 795. У редакції наказу МОН від 9.02.22. № 143
Соціальна та здоров'я-збережувальна	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	авт. Гущина Н. І. та ін.	Наказ МОН від 12.07.21 р. № 795
	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	авт. Гущина Н. І. та ін.	

Громадянська та історична освіта	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	авт. Гісем О.В. та ін.	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
	Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти	авт. Гісем О. та ін.	Наказ МОН від 18.10.2022 р. № 921
	Модельна навчальна програма Інтегрований курс історії та громадянської освіти 7-9 кл.	авт. Кафтан та ін.	Наказ МОН від 06.09.2023 р. № 1090
Інформатична	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти	авт. Завадський І. О. та ін.	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 7-9 клас» для закладів загальної середньої освіти	авт. Завадський І.О. та ін.	
Технологічна	Модельна навчальна програма «Технології. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Терещук А. І. та ін.	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
	Модельна навчальна програма «Технології. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	авт. Терещук А. І. та ін.	
Мистецька	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	авт. Масол Л. М. та ін.	Наказ МОН від 12.07.2021 р. № 795
	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 7-9 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти	авт. Масол Л.М. та ін.	

Фізична культура	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	(авт. Баженов та ін.	Наказ МОН від 10.08.2021р. № 795
Логіка	Програма факультативного курсу для учнів 5- 9 класів	авт. Буковська О.І.	Схвалено для використання у загально-освітніх навчальних закладах науково-методичною комісією з математики НМР з питань освіти МОН України (протокол від 24.06.2010р. № 4)

**Перелік навчальних програм
для учнів закладів загальної середньої освіти III ступеня (10 - 11 класи)
(затверджені наказами МОН від 23.10.2017 № 1407 та від 24.11.2017 № 1539)**

№з/п	Назва навчальної програми	Рівень вивчення	Програму затверджено
1	Українська мова	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
2	Українська література	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
3	Зарубіжна література	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
4	Іноземна мова (англійська)	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
5	Історія України	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407, до навчальних програм внесені зміни (наказ МОН України від 21.02.2019 №236)
6	Всесвітня історія	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
7	Громадянська освіта (інтегрований курс)	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407

8	Алгебра і початки аналізу. Геометрія	Профільний рівень	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
9	Біологія і екологія	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
10	Географія	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
11	Фізика (авторський колектив під керівництвом (Локтєва В.М.)	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 24.11.2017 №1539
12	Астрономія	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23 жовтня 2017 № 1407
13	Хімія	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
14	Інформатика	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
15	Ми стецтво	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23 жовтня 2017 № 1407
16	Фізична культура	Рівень стандарту	Затверджено МОН України, наказ від 23.10.2017 №1407
17	Захист України	Рівень стандарту	Затверджено МОН України та надано гриф, наказ від 03.08.2022 №698, наказ від 31.03.2020 № 464 «Про внесення змін до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»

Освітня програма
для першого (адаптивного) циклу 5 – 6-х класів та другого циклу
базової середньої освіти наукового спрямування 7 –9-х класів
Наукового ліцею № 208 Дніпровського району м. Києва за Державним
стандартом базової середньої освіти в умовах реалізації концепції
«Нова українська школа» на 2026-2027 навчальний рік

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття відповідного рівня повної загальної середньої освіти, досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідомством досягнень, свідомством про здобуття початкової освіти).

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-х класів складає **1085** годин/навчальний рік, **1190** годин/для учнів 6-х класів, **1225** годин/навчальний рік для учнів 7 та 9-х класів обсягу навчального навантаження, визначеному у Державному стандарті базової середньої освіти та Типовій освітній програмі для 5-9 класів.

Загальний обсяг навчального навантаження розподілено між освітніми галузями, обов'язковими та вибірковими освітніми компонентами і для кожної галузі встановлено в межах вказаного в Державному стандарті та Типовій освітній програмі діапазону мінімального та максимального показників.

В 2025-2026 н. р. в ліцеї вперше сформовано один з 5х класів (5Г), який в профільній школі планується як клас хіміко-біологічного профілю. Всі інші 5 – 8 класи навчатимуться за програмою підготовки до математичного і фізико-математичного профілю в другому циклі профільної середньої освіти.

В 5-х та 6-х класах за рахунок резервних годин збільшується до 2 кількості годин для вивчення української літератури; збільшується до 1,5 кількості годин для вивчення зарубіжної літератури. В 5а,б,в класах збільшується до 2 кількості годин на вивчення курсу «Пізнаємо природу», до 1,5 кількості годин на вивчення технологій та інтегрованого курсу «Мистецтво».

Враховуючи профілі ліцею, індивідуальні освітні потреби учнів, додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять розподіляються наступним чином: за рахунок резервних годин на вивчення освітньої галузі «Математика», в 5а,б,в та 6-х класах збільшується на 3 кількості годин на вивчення математики. В 5г класі збільшується на 2 кількості годин на вивчення математики та на 1,5 кількості годин на вивчення курсу «Пізнаємо природу». За рахунок резервних годин в 6-х класах збільшується до 2 кількості годин на вивчення курсу «Історія України. Всесвітня історія. Громадянська освіта» За рахунок додаткових годин призначених для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять відводиться по: в 5-х класах 1, а в 6-х класах 2 години на вивчення курсу «Логіка». В усіх 5-х та 6-х класах відводиться по 1-й годині для проведення індивідуального-групових занять з математики; в 5г відводиться 1 година для проведення індивідуально-групових занять з курсу «Пізнаємо природу».

Навчальні предмети мовно-літературної освітньої галузі, а саме зарубіжна література та іноземна мова з навчальним навантаженням відповідно 1,5 та 3,5 відповідно будуть викладатися по семестрах шляхом чергування, а саме:

Клас	Навчальний предмет	Кількість годин	I Семестр	II Семестр
5А, 5Б, 5В, 5Г	Зарубіжна література	1,5	1	2
	Іноземна мова	3,5	4	3
6А, 6Б, 6В, 6Г	Зарубіжна література	1,5	2	1
	Іноземна мова	3,5	4	3

Індивідуально-групові заняття

Клас	Предмет	Кількість годин на тиждень
5А, 5Б, 5В, 5Г 6А, 6Б, 6В, 6Г	Математика	1 год.
5Г	Пізнаємо природу	1 год.

В 7-х класах за рахунок резервних годин збільшується до 2 кількості годин для вивчення української літератури; збільшується до 1,5 кількості годин для вивчення зарубіжної літератури, збільшується до 2 кількості годин на вивчення інтегрованого курсу історії та Громадянської освіти.

Враховуючи профіль ліцею, в 7-х класах за рахунок резерву годин на вивчення освітньої галузі «Математика», збільшується кількість годин на вивчення алгебри до 5 годин та геометрії – до 3 годин; за рахунок резерву годин на вивчення освітньої галузі «Природничка» на 2,5 години збільшується кількість годин на вивчення фізики. Також, в 7-х класах за рахунок годин, виділених на вивчення спеціалізованих навчальних предметів, вводиться 0,5 годин на спецкурс з математики.

У 8-х класах збільшується кількість годин на вивчення математики та на вивчення фізики. У 8-х класах за рахунок годин, виділених на вивчення спеціалізованих навчальних предметів та курсів, збільшується до 5 годин кількість годин на вивчення алгебри, до 3 годин на вивчення геометрії та до 2,5 годин на вивчення фізики.

Також в 8-х класах, враховуючи освітній цикл наукового спрямування, за рахунок додаткових годин для вивчення предметів освітніх галузей, курсів в навчальний план вводяться спецкурси: в 8А класі спецкурс «Теорія чисел» - 1 год., в 8Б та 8В класах спецкурс «Методи фізичного експерименту» - 1 год.

У 8-х класах години на вивчення фізичної культури зменшуються з 3-х годин до 2-х годин, у зв'язку перевантаженням спортивної зали ліцею та відсутністю належних умов для проведення якісних уроків фізичної культури.

Предмети інваріантної складової навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися по семестрах шляхом чергування, а саме:

Клас	Навчальний предмет	Кількість годин	I Семестр	II Семестр
7А, 7Б, 7В	Зарубіжна література	1,5	2	1
	Іноземна мова	3,5	3	4
7А, 7Б, 7В	Фізика	2,5	2	3
	Спецкурс з математики	0,5	1	0
8А, 8Б, 8В	Фізика	2,5	2	3
	Здоров'я, безпека та добробут	0,5	1	0

**Навчальний план для 5-х класів
загальної середньої освіти з навчанням українською мовою**

Освітні галузі	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень	
		5А клас	5Б,В класи
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	1,5+0,5	1,5+0,5
	Зарубіжна література	1+0,5	1+0,5
	Іноземна мова	3,5	3,5
Математична	Математика	4+2	4+3
Природнича	Пізнаємо природу	1,5+1,5	1,5+0,5
	Географія	-	-
Соціальна і здоров'я-збережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1
	Історія України. Всесвітня історія	-	-
Інформатична	Інформатика	1	1
Технологічна	Технології	1	1
Мистецька	Інтегрований курс "Мистецтво"	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		25+3	25+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Логіка	1	1
	Індивідуально-групові заняття з математики	1	1
	STEM: дослідження та проектування		1
	Індивідуально-групові заняття з курсу «Пізнаємо природу»	0,5	-
	Індивідуально-групові заняття «Основи споживчих знань»	0,5	-
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	28
Всього (+ фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28+3	28+3

Директор

Михайло ЧЕМЕРИС

Навчальний план для 6-х класів
загальної середньої освіти з навчанням українською мовою

Освітні галузі	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень	
		6А,Б,В класи	6Г клас
Мовно-літературна	Українська мова	4	4
	Українська література	1,5+0,5	1,5+0,5
	Зарубіжна література	1+0,5	1+0,5
	Іноземна мова	3,5	3,5
Математична	Математика	4+3	4+2
Природнича	Пізнаємо природу	1+1	1+2
	Географія	1+1	1+1
Соціальна і здоров’язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров’я, безпека та добробут»	1	1
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	-	-
	Історія України Всесвітня історія Громадянська освіта	1,5+0,5	1,5+0,5
Інформатична	Інформатика	1	1
Технологічна	Технології	1	1
Мистецька	Інтегрований курс "Мистецтво"	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	3
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		28+3	28+3
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Логіка	1	1
	STEM: дослідження та проектування	1	-
	Індивідуально-групові заняття з математики	1	1
	Індивідуально-групові заняття з курсу «Пізнаємо природу»	-	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		31	31
Всього (+ фізична культура; без урахування поділу класів на групи		31+3	31+3

Додаток 3
складений за таблицею додатку 3
до наказу МОН від 19.02.2021 № 235
(в редакції наказу МОН від 09.08.2024
№ 1120)

**Навчальний план для 7 – 8 х класів
загальної середньої освіти з навчанням українською мовою**

Освітні галузі	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень		
		7А,Б,В,Г класи	8А клас	8Б,В класи
Мовно-літературна	Українська мова	3	3	3
	Українська література	1,5+0,5	1	1
	Зарубіжна література	1+0,5	1	1
	Іноземна мова	3,5	3	3
Математична	Алгебра	2,5+2,5	2,5+2,5	2,5+2,5
	Геометрія	1,5+1,5	1,5+1,5	1,5+1,5
Природнича	Біологія	2	2	2
	Географія	2	2	2
	Фізика	2+0,5	2+0,5	2+0,5
	Хімія	1	2	2
Соціальна і здоров'я-збережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	0,5	0,5
	Підприємництво і фінансова грамотність	-	0,5+0,5	0,5+0,5
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії та Громадянської освіти	1,5+0,5	2	2
Інформатична	Інформатика	1	1,5+0,5	1,5+0,5
Технологічна	Технології	1	1	1
Мистецька	Інтегрований курс "Мистецтво"	1	1	1
Фізична культура	Фізична культура	3	2	2
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		31,5+3	32+2	32+2
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	Спецкурс з математики	0,5	-	-
	Спецкурс «Теорія чисел»	-	1	-
	Спецкурс «Методи фізичного експерименту»	-	-	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	33	33
Всього (+ фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		32+3	33+2	33+2

Директор

Михайло ЧЕМЕРИС

Додаток 4
складений за таблицею додатку 3
до наказу МОН від 19.02.2021 № 235
(в редакції наказу МОН від 09.08.2024
№ 1120)

**Навчальний план для 9 х класів
загальної середньої освіти з навчанням українською мовою**

Освітні галузі	Перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Кількість годин на тиждень	
		9а	9б,в
Мовно-літературна	Українська мова	3	3
	Українська література	1	1
	Зарубіжна література	1	1
	Іноземна мова	3	3
Математична	Алгебра	2,5+1,5	2,5+1,5
	Геометрія	2,5+1,5	2,5+1,5
Природнича	Біологія	2	2
	Географія	1+0,5	1+0,5
	Фізика	3	3
	Хімія	2	2
Соціальна і здоров'я-збережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	0,5	0,5
	Підприємництво і фінансова грамотність	0,5+0,5	0,5+0,5
Громадянська та історична	Інтегрований курс історії та Громадянської освіти	1,5+0,5	1,5+0,5
	Правознавство	0,5+0,5	0,5+0,5
Інформатична	Інформатика	1,5+0,5	1,5+0,5
Технологічна	Технології	1	1
Мистецька	Інтегрований курс "Мистецтво"	1	1
Фізична культура	Фізична культура	2	2
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		33+2	33+2
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		-	-
Гранично допустиме навчальне навантаження		33	33
Всього (+ фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		33+3	33+2

Директор

Михайло ЧЕМЕРИС

**Освітня програма 10 – 11-х класів першого та другого циклу
профільної освіти наукового спрямування
Наукового ліцею № 208 Дніпровського району м. Києва
на 2026-2027 навчальний рік**

Інваріантна складова навчального плану профільної освіти наукового спрямування 10-11-х класів навчального закладу містить усі навчальні предмети інваріантної складової Типової освітньої програми та забезпечує реалізацію змісту загальної середньої освіти на рівні Державного стандарту та Стандарту спеціалізованої освіти наукового спрямування.

Відповідно до Положення про науковий ліцей, враховуючи профіль навчального закладу та індивідуальні освітні потреби учнів, конкретизовано варіативну складову освітньої програми, у якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової математично-природничого профілю.

Порядок вивчення окремих навчальних предметів

В 10-х та 11-х класах збільшується до 2-х кількість годин на вивчення предмету «Захист України»: в 10-Б і 10-В за рахунок зменшення на 0,5 години на вивчення географії; в 10-А за рахунок на 0,5 зменшення на 0,5 години на вивчення громадянської освіти; в 11-х класах за рахунок зменшення на 0,5 години мистецтва.

У 10-х класах відповідно до профілів ліцею, а саме математичного (10-А, клас) та фізико-математичного (10-Б, 10-В класи), години інваріантної складової з профільних предметів доповнюються годинами варіативної складової та перерозподіляються згідно з вимогами профілю. Так, у всіх 10-х класах за рахунок варіативної складової збільшується на 6 годин кількість годин для вивчення математичних дисциплін. Години на вивчення математики розподіляються таким чином: 6 годин відводиться на вивчення алгебри та 3 години - на вивчення геометрії. Крім того в 10-А класі додається 1 година на вивчення фізики – за рахунок зменшення по 0,5 години на вивчення історії України та на вивчення біології. У 10-Б та 10-В класах, відповідно до вимог фізико-математичного профілю, також збільшується до 6 кількість годин на вивчення фізики. Збільшення відбувається за рахунок зменшення на 1 годину вивчення громадянської освіти, на 0,5 години вивчення історії України, біології, інформатики та мистецтва. Навчальний предмет «Астрономія» (рівень стандарту) вивчається в 11-му класі.

У 11-х класах відповідно до профілів Наукового ліцею, а саме математичного (11-А клас) та фізико-математичного (11-Б та 11-В класи), години інваріантної складової з профільних предметів доповнюються годинами варіативної складової та перерозподіляються згідно з вимогами профілю. У всіх 11-х класах за рахунок варіативної складової збільшується на 6 годин кількість годин для вивчення математики. Години на вивчення математики розподіляються таким чином: 6 годин відводиться на вивчення алгебри та 3 години – на вивчення геометрії. Крім того, в 11-А класі вводиться спецкурс з математики за рахунок зменшення до 0,5 години вивчення мистецтва. В 11-х класах, з вибірково-обов'язкових предметів, обираються інформатика та мистецтво. В 11-А класі (математичний профіль) для вивчення: інформатики -

2 години (1 година за рахунок інваріантної складової та 1 година за рахунок додаткових годин відведених на окремі базові предмети) та мистецтво – 2 години. В 11-Б та 11-В класі (фізико-математичний профіль) на вивчення інформатики відводиться 1,5 години, а на вивчення мистецтва – 0,5 годин. За рахунок зменшення годин на вивчення фізкультури, Захисту України і вибірково-обов'язкових предметів збільшується на 1,5 години вивчення профільного предмету – фізики. Також в усіх 11-х класах вивчається навчальний предмет «Астрономія» (рівень стандарту) по 0,5 години.

Профільне навчання в 10-11-х класах, відповідно до профілю навчального закладу, затвердженого Статутом Наукового ліцею, здійснюється шляхом диференціації навчального процесу.

У 9–11 класах години на вивчення фізичної культури зменшуються з 3-х годин до 2-х годин, у зв'язку перевантаженням спортивної зали ліцею та відсутністю належних умов для проведення якісних уроків фізичної культури.

Профілі навчання

Клас	Напрямок	Профіль
10А	Природничо-математичний	математичний
10Б	Природничо-математичний	фізико-математичний
10В	Природничо-математичний	фізико-математичний
11А	Природничо-математичний	математичний
11Б	Природничо-математичний	фізико-математичний
11В	Природничо-математичний	фізико-математичний

Інформація про реалізацію варіативної складової навчального плану

За рахунок годин варіативної складової заплановано збільшення годин на вивчення таких предметів:

Клас	Предмет	Кількість годин на тиждень
10А, 10Б, 10В	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	+6
10А	Фізика	+1
11А, 11Б, 11В,	Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія)	+6
11Б, 11В	Фізика	+1,5

Особливості організації навчального процесу

Освітня галузь «Математика» реалізується навчальними предметами «Алгебра» та «Геометрія» в 10 – 11-х класах.

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується інтегрованим навчальним курсом «Мистецтво» в 10 – 11-х класах.

Освітня галузь «Технології» реалізується через предмет «Інформатика» в 10-х – 11-х класах. Предмети інваріантної складової навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися по семестрах шляхом чергування, а саме:

Клас	Навчальний предмет	Кількість годин	I Семестр	II Семестр
10А	Біологія та екологія	1,5	2	1
	Хімія	1,5	1	2
	Географія	1,5	2	1
	Громадянська освіта	1,5	1	2
10Б, 10В	Біологія і екологія	1,5	2	1
	Хімія	1,5	1	2
	Інформатика	1,5	1	2
	Мистецтво	0,5	1	0
11А	Історія України	1,5	2	1
	Мистецтво	0,5	0	1
	Фізика	3,5	3	4
	Астрономія	0,5	1	0
11Б, 11В	Історія України	1,5	2	1
	Біологія і екологія	1,5	1	2
	Інформатика	1,5	2	1
	Мистецтво	0,5	0	1
	Фізика	5,5	5	6
	Астрономія	0,5	1	0

**Навчальний план
для 10-х класів з українською мовою навчання**

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	10Б, 10В Профільні предмети: математика, фізика	10А Профільні предмети: Математика
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова	2	2
Історія України	1	1
Всесвітня історія	1	1
Громадянська освіта	1	2-0,5
Алгебра та початки аналізу	6	6
Геометрія	3	3
Біологія і екологія	1,5	1,5
Географія	1,5-0,5	1,5
Фізика	3+3	3+1
Хімія	1,5	1,5
Фізична культура	2	2
Захист України	1,5+0,5	1,5+0,5
Інформатика	1,5	2
Мистецтво	0,5	1
Разом	33+2	33+2
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	-	-
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	35	35

Директор

Михайло ЧЕМЕРИС

**Навчальний план
для 11-х класів з українською мовою навчання**

Предмети	Кількість годин на тиждень у класах	
	11Б,11В Профільні предмети: математика, фізика	11А Профільні предмети: математика
Українська мова	2	2
Українська література	2	2
Зарубіжна література	1	1
Іноземна мова	2	2
Історія України	1,5	1,5
Всесвітня історія	1	1
Математика (Алгебра та початки аналізу, геометрія)	9	9
Біологія і екологія	2-0,5	2
Географія	1	1
Фізика	5+0,5	3,5
Астрономія	0,5	0,5
Хімія	2	2
Фізична культура	2	2
Захист України	1+1	1,5+0,5
Інформатика	1,5	1+1
Мистецтво	1-0,5	2-1,5
Разом	33+2	32+2
Додаткові години на профільні предмети, окремі базові предмети, спеціальні курси, факультативні курси та індивідуальні заняття	-	1
Спецкурс Основа наукової діяльності	-	1
Гранично допустиме тижневе навантаження на учня	33	33
Всього фінансується (без урахування поділу класу на групи)	35	35

Директор

Михайло ЧЕМЕРИС